

Őszi előzetes

Őszi előzetesünket a Bolyai Nyári Akadémia 21. évfolyamának választott témájával, az ott elhangzott egyik előadás írott változatával nyitjuk: a tanulás módjának, mikéntjének vizsgálatával. Takács István tanár úr bevezetőjében a 18. századi filozófusok és pedagógusok – Jean Jaques Rousseau és Tóth Pápai Mihály – gondolataival, írásaikból kiragadott idézetekkel próbálja felhívni a figyelmet arra, „hogyan a gyermekekkel, tanulókkal való foglalkozás során a tanítvány lelki állapota alapvetően meghatározója a tanulás sikerességének.” Hogyan taníthatunk »úgy ... mintha nem is tanítanánk«? Hogyan érhetjük el, hogy a gyermeknek »bóldogabb legyen, az ő állapotja« ebben a nevelés és oktatás terén is intenzív változásokat hozó korban, amikor „a könyv primátusán ... túljutottunk”? És mi rejlik a „nem történt semmi” válasz mögött, amelyet az iskolából hazatérő gyermek ad érdeklődő szüleinek. Milyen utat válasszon a gyermekkel való bensőséges kapcsolat kialakítására a pedagógus? Ezekre és a modern informatikai és kommunikációs technológiák – e-learning, világháló, digitális képi hordozók stb. – robbanásszerű fejlődése által létrejött új helyzetből fakadó fontos nevelői-oktatói kérdésekre keresi a választ a szerző írásában, amelynek befejezésében már egy 20. századi orvos-pedagógus fő célját idézi: a »*boldog gyermek*«.

Műhely rovatunk következő tanulmányában Fodor László tanár úr napjaink egyik divatos és fontos témáját, az egészségmagatartást vizsgálja, melynek fejlesztése és „szüntelen korrekciója, a legújabb tudományos felismerésekhez való megfeleltetésének, az általános egészségfejlesztés, mondhatni az egész személyiségfejlesztés fontos vetülete”.

Ugyancsak egy mai divatos témáról – a szövegértő olvasás fejlesztéséről – olvashatunk Boér Ágota Krisztina írásában, melyben a szerző a kolozsvári Báthory István Elméleti Líceum tanulóival végzett érdekes kutatás eredményét és a kutatás során felhasznált módszereit tárja elénk. Boér Ágota a szövegértő olvasás fejlesztésére a Mátyás-mondakört választotta opcionális tantárgyként. Reméljük, hogy választása és a téma oktatásában használt módszerei is példaként szolgálnak tanítókollégái számára, hiszen az elemi iskolai oktatásban – különösképpen a kisebbségi és a szórványhelyzetben tanuló gyermekek számára – fontos, hogy minél több órán és több csatornán, választható tantárgyon keresztül is elérhetővé tegyünk számukra a magyar kultúra – irodalom, történelem, néprajz stb. – egyetemes értékeit, melyek nem vagy nem kellő mértékben szerepelnek a központilag szabályozott, előírt tantervekben.

A *Módszer-Tár* rovatunk első írásában talán a legnehezebb és a tájainkon egyre gyakoribb szórványhelyzetben talán a legfontosabb pedagógiai feladatra –

az osztatlan osztályokban való tanításra – keres megoldást és kínál használható modelleket Boros Imola, a vajasdi általános iskola tanítója. A szerző a projekt-módszert és a kooperatív tanulás módszerét ajánlja az osztatlan osztályok tanítói számára, melyek révén élményszerűbbé válhat a gyermekek számára a tanulás.

Lup Katalin kövendi óvónő írásából a szerző által tervezett és megvalósított szülő-gyermek olvasóprogram részleteivel, forgatókönyvével és tapasztalataival ismerkedhet meg az olvasó. A megvalósítás újszerűségét és sikerét, modellként való használhatóságát a szülők értékelése is jelzi: „Elfeledkeztünk arról, hogy felnőttek vagyunk, együtt voltunk a gyermekekkel.”

Portré rovatunkban Szabó Kálmán Attila tanár úr ír Gárdonyi Géza pedagógiai nézeteiről, és győz meg minket arról, hogy az „egri remete” az újságírók által reáragasztott jelző ellenére sem zárkózott el, nem élt „remeteéletet”.

Az *Örökség*-ben Fehér Katalin tanárnő jóvoltából egy újabb reformkori erdélyi pedagógus – Sasku Károly – életével és munkásságával ismerkedhetünk meg, akinek a véleménye szerint „az emberi boldogság alapja a tudás. Az állam feladata, hogy minden polgárát megfelelő színvonalú tudáshoz juttassa.”

E néhány írás rövid ismertetőjével és a felvillantott idézetekkel reméljük, sikerült olvasóink kedvét és érdeklődését is felkelteni őszi lapszámunk iránt. Véleményüket és javaslataikat a szerkesztőtársak nevében is köszöni

Székely Győző
főszerkesztő